

י"ד ט"ו ביהמ"ד למנידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א וע"י קרן ברכה ומוטי זיסר

גליון מס' 476
מסכת סוטה מ"ג-מ"ט
בס"ד, ג' תמוז תשס"ח

- ◆ ביטול קללה
 - ◆ מצוות לווייה
 - ◆ חוק של אברהם אבינו
 - ◆ ארגון הכשרות הראשון בהיסטוריה
 - ◆ כיצד סומכים על עקרת הבית?

השבוע בגליון

 - ◆ מדוע אסור לקלל?
 - ◆ תלמיד חכם חייב לשמור על כבוד התורה

- ◆ מדוע רבנים צריכים לקבל סמיכה?
 - ◆ סמיכה כיצד?
 - ◆ מדוע פסקה הסמיכה?
 - ◆ סמיכתו של מרן המחבר
 - ◆ כיצד קילל אלישע הנביא את הנערים?

דבר העורך

נרות באמצע הדרך

"מתוך תחושת שליחות ואחריות ציבורית, הנני לשתף את הציבור בחוויה רוחנית לה זכיתי בעת האחרונה". מילים מהדהדות אלו בחר שולח המכתב להציב בראשו. "יחד עם המוני בית ישראל זכיתי לשבות באתרא קדישא מירון באווירה עילאית מרוממת... זכים וטהורים צעדנו במורד ההר לאחר תפילת ותיקין. הכל היה טהור, הבוקר הרענן, הלב, ושלוות היום השביעי. כל אלה בצוותא במירון... אין לתאר. באמצע הדרך התנוסס לתפארה בית מאורות הדף היומי. מיד עלה בי חשק להצטרף ללימוד הדף היומי. היש זמן טוב מזה להתבסס בדף היומי? נשאבתי כמהופנט, אך חשש חששתי - אסופת לומדים משיעורים שונים ברחבי הארץ, הילכו שניים יחדיו בלתי אם נועדו? **דקות** אחדות לאחר שהתחיל השיעור נוכחתי לדעת כי נועדו גם נועדו זה מכבר! אנו כל לומדי הדף היומי כמשפחה אחת גדולה! מגיד השיעור פתח בשיעור, והכל השתתפו. כולנו מכירים, רגלינו עמדו על הר סיני לקבל את התורה ורגלינו מוליכות אותנו בכל יום לבית המדרש ללמוד את אותה התורה. נועדו גם נועדו!"

דף מד/ב שלשה מבית דין הגדול שבירושלים היו יוצאין.

מדוע רבנים צריכים לקבל סמיכה?

המשנה מבארת את דיני "עגלה ערופה" ואומרת, כי כאשר נמצא חלל בשדה ואין ידוע מי הרוצח, היה בית הדין הגדול בירושלים שולח שלשה מחבריו לבדוק ולמדוד מי העיר הקרובה ביותר למקום המצאות הנרצח, ובית הדין של אותה עיר היו מביאים עֶגְלָה למקום הרצח ועורפים אותה שם ובכך מתכפר לעם ישראל עוון הרציחה. בימינו אין מצווה זו נוהגת, משום שהסמכות למדוד את מקום המצאו של החלל נתונה אך ורק לסנהדרין **שנסמכו** איש מפי איש עד משה רבינו, ואחר שבטלה הסנהדרין שוב אין ניתן לקיים מצווה זו (עיין "נחל איתן" סי' א' אות ג').

סמיכה כיצד?

כאשר בית הדין רואה לנכון להסמיק חכם מישראל להורות בדיני התורה, אומרים לו הדיינים: "אתה רבי פלוני, סמוך אתה ורשאי אתה שתדין דיני קנסות" (רמב"ם בפירוש המשניות סנהדרין פרק א'). **מקור דין הסמיכה** הוא ממשה רבינו ע"ה, שנצטווה מפי הגבורה לסמוך את יהושע בן נון ושבעים הזקנים, שיוכלו גם הם לדון את ישראל. אותם זקנים סמכו את הבאים אחריהם (רמב"ם הלכות סנהדרין פרק ד' הלכה א') וכך נמשכה הסמיכה דור אחר דור. קיומה של שלשלת הסמיכה הכרחי לצורך קיום דיני תורה רבים, שכן, ה"סמוכים" בלבד, הם הרשאים לקדש חדשים, לעבר שנים ולדון בדיני נפשות ובדיני קנסות.

מדוע פסקה הסמיכה? הגמרא (סנהדרין יד/א) מספרת שמלכות הרשעה הרומית, גזרה מיתה על הסומכים ועל הנסמכים ועקב כך פסקו החכמים לסמוך את תלמידיהם. עם זאת, נמשכה שלשלת הסמיכה כמאתים שנה נוספות בזכותו של רבי יהודה בן בבא, שעבר על גזירת המלכות וסמך חמישה מתלמידיו, עד שדעכה הסמיכה מחמת גזירות השמד (ש"ת מהר"י בירב סימן ס"ג). הלל [בנו של רבי יהודה נשיאה ודור עשירי להלל הזקן], היה המוסמך האחרון, וכאשר הוא ראה ששלשלת הסמיכה איננה ממשיכה, עמד [בשנת ד' קי"ח] וסידר לוח שנה, וקידש את כל החדשים, זאת, עד לתקופה בה תוקם הסנהדרין מחדש. סמיכתו של מרן המחבר: לפני כארבע מאות ושבעים שנה עלה רבי יעקב בירב [שבגיל 18 התמנה לרבה הראשי של העיר פס שבמרוקן] לארץ ישראל והתיישב בצפת ובה סמך ארבעה מתלמידיו, בהם רבי יוסף קארו, ורבי משה טראני בעל המב"ט. מהר"י בירב הסתמך על דברי הרמב"ם (הלכות סנהדרין פרק ד' הלכה י"א) הסובר, כי אמנם סמוך מפי סמוך עד משה רבינו בלבד

עילוי נשמת

הר"ר **דוד גמזו** ז"ל
בן ר' אלחנן זאב ז"ל נלב"ע ג' בתמוז
ומרת **אסתא גמזו** ע"ה
בת ר' פנחס ז"ל נלב"ע כ"ו בסיון
תנצב"ה
הונצחו ע"י המשפחה שיחיו

עילוי נשמת

הר"ר **אהרון יעקב קורנווסר** ז"ל
בן ר' אליעזר ז"ל
נפטר ז' בתמוז תשס"ב
תנצב"ה
הונצח ע"י בני המשפחה שיחיו
- לוס אנג'לס

עילוי נשמת

מרת **תקוה לוטה פלס** ע"ה
ב"ר שמואל ז"ל
נלב"ע ד' בתמוז תשס"ג
תנצב"ה
הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

מרת **שפרינצה לאה פרוכטר** ע"ה ב"ר אשר אנשיל ז"ל
נלב"ע ד' בתמוז תשמ"ה **תנצב"ה**
הונצחה ע"י ידידיו הר"ר **מנחם מנדל פרוכטר** ומשפ' שיחיו - בלגיה והר"ר **אליעזר פרוכטר** ומשפ' שיחיו-הרצליה

הוא הרשאי לסמוך, אך בכחם של כל חכמי ארץ ישראל להתקבץ יחד ולחדש את הסמיכה. על פי זה הסכימו חכמי צפת, שהיוו את רוב תלמידי החכמים בארץ ישראל, לחדש את מנהג הסמיכה ולסמוך את מהר"י בירב, אשר לאחר מכן סמך את ארבעת תלמידיו.

פולמוס עז ונוקב נתגלע בין גדולי הדור ההוא, ובראשם רבה הראשי של ירושלים, רבי לוי בן חביב, המהרלב"ח, אשר טען כי אין לחדש את הסמיכה בימינו, ומשום כך סירב לקבל מכתב סמיכה שנשלח אליו לירושלים על ידי רבני צפת. טעמו: הרמב"ם (שם) מסיים את דבריו ואומר: "והדבר צריך הכרע", כלומר: גם הרמב"ם לא הכריע סופית בנידון. כמו כן טען, כי עם כינון הסנהדרין, יפוג תוקפו של הלוח שתיקן הלל, וחברי הסנהדרין יאלצו לקבוע את החדשים בעצמם, ואין בכוחם לעשות כן, כי בימינו אין אנו בקיאים די הצורך בנושא זה. מחלוקת הלכתית ענפה פרצה בין הפוסקים ובעקבותיה לא יכלו חכמי צפת להקים את הסנהדרין (רדב"ז על הרמב"ם, שם). בסופו של דבר נמשכה הסמיכה שלשה דורות נוספים בלבד [מרו"ח בית יוסף] סמך את מהר"ם אלשיך, שסמך את רבי חיים ויטאל].

גם בתקופה האחרונה היו שניסו להעלות נושא זה מחדש. הללו, עוררו עליהם את התנגדותם הנחרצת של גדולי הדור, כפי שניתן לראות מדברי החזו"א זצ"ל (ח"מ ליקוטים א'), המצטט את דברי הרדב"ז שאמר על תקופתו, שאין בה אדם הראוי לחדש את הסנהדרין, וכל שכן בדורנו אין מי שראוי לכך. כה תקיפה ונחרצת היתה עמדתו של החזו"א, עד שסיים את דבריו שהמשא ומתן בנושא זה בדור יתום כשלנו מביא לידי גיחוך.

יורה יורה ידין ידין: אחר שבטלה סמיכה מישראל, נהוג שאין תלמיד חכם מורה הלכה, אלא אם כן קיבל הסכמה לכך מרבותיו, האומרים לו: "יורה יורה ידין ידין" [יורה הלכה, ידין לדיניות]. והסכמה זו היא "סמיכת החכמים" של ימינו. על טעמו ושרשו של מנהג זה עומד הריב"ש (ש"ת סימן ס"א), המביא את המעשה (סנהדרין דף ה' ב) על אודות תלמיד חכם שהורה לבני עיר מסויימת כי "**מי ביצים**" - חלבון הביצה - אינם מקבלים טומאה. לשונו תלמיד חכם זה לא היתה נהירה דיה לשומעיו, ומשום כך הם טעו וסברו שאמר כי "מי בצעים" - מי בור - אינם מקבלים טומאה, וכך נכשלו בני אותה עיר וטמאו את הטהרות. מחמת מעשה זה גזרו חז"ל, שאין לתלמידים להורות, אלא אם כן נטלו רשות לכך מרבותיהם המכירים אותם, והם יבחנו אם אופן דיבורם רהוט וברור כדי שעמי הארץ לא יבואו לכלל טעות.

דף מו/ב ויקללם בשם ה'

כיצד קילל אלישע הנביא את הנערים?

הגמרא בסוגייתנו מביאה את המסופר (מלכים ב' ב' כג) על אלישע הנביא ששהה ביריחו, ובצאתו ממנה לעגו לו נערים סטנים ואמרו לו "עלה קרח עלה קרח". הנביא מספר שאלישע פנה אחריו "ויראם ויקללם בשם ה'" ובעקבות כך יצאו שני דוברים מן היער וטרפו ארבעים ושנים נערים.

מדוע אסור לקלל? המקלל את חבריו בשם ה' או בכינוי, עובר על "לא תעשה" (חינוך, מצווה רל"א) גם אם לא קיללו בפניו, ואף לוקה על כך אם המקולל אינו רשע שהוציא עצמו מכלל "עמך" (מכות ח/ב). זאת, מלבד שעבר על איסור הוצאת שם ה' לבטלה, שנאמר (דברים ו' ג') "את ה' אלוקיך תירא". אף המקלל בלא שם ה', שאינו אומר "הקב"ה יעשה לך כך וכך", גם הוא עובר על איסור ("מנחת חינוך" שם).

בביאור שורש איסור הקללה כתב ה"חינוך" (שם), כי מאחר שיש כח בדברים שאדם מוציא מפיו, אסרה התורה לקלל כדי שלא להזיק לאחרים. בדבריו, הוא מוסיף ואומר, שיתכן גם שהטעם לכך הוא כדי להרבות שלום בעולם, שכן, לעיתים עלול חבריו להיודע על דבר הקללה, ובעקבות כך יבוא לידי מריבה עם רעהו. מדברי הרמב"ם אנו למדים, שאסרה התורה לקלל "כדי שלא יניע נפש המקלל אל הנקמה ולא ירגילה לכעוס", כלומר, שירגיל האדם את עצמו לנהוג באיפוק ("חינוך" שם).

כיצד קילל אלישע את הנערים? על פי זה שואל ה"מנחת חינוך" (שם), מה היתר ראה לעצמו אלישע הנביא לקלל את הנערים בשם ה', ובפרט לדברי ר' אלעזר ושמואל בסוגייתנו, הסוברים שהנערים עצמם לא היו רשעים, אם כן מדוע קיללם ועבר על "לא תעשה" ו"עשה"? ה"מנחת חינוך" מסיים את דבריו ואומר, שבדוחק רב יתכן שניתן לומר, שמותר לאדם לקלל את מי שמצער, והנערים ציערו את אלישע ומשום כך קיללם, אך המנ"ח הניח קושיה זו בצריך עיון.

קללה על ידי ראייה: גם המהרש"א בסוגייתנו מקשה כן, ומבאר, שאמנם זהו טעמו של רב בסוגייתנו הסובר שאלישע לא קיללם בפיו אלא על ידי ראייה בעיניו, וכפי שאומר הפוסק "ויראם ויקללם", שהרי אסור לקלל.

תלמיד חכם חייב לשמור על כבוד התורה: החזו"א (סנהדרין סי' כ' אות י') בהתייחסו לנושא זה כותב, כי אלישע לא עבר על כל איסור בכך שקיללם, ואדרבה חייב היה לנהוג כן. זאת, על פי

הוא מוסיף לתאר ברגש רב את השתרחש בשיעור השבתי ההוא, ואנו ננצל הזדמנות זו למבט נוסף על השיעור הייחודי במירון.

הר מירון היה תמיד מוקד משיכה מרכזי. לכולם. הן לאלה שהבינו את סגולת המקום ואת קדושתו, והן לאלה שנשמתם היהודית משכה אחריה למקום את גופם בלא הבן, אך עם הרבה רגש. **צורות** שונות של יהודים עולים ובאים ביום ל"ג בעומר, מתאמצים ונדחקים להתקרב אל הציון הקדוש, נפעמים מגודל המעמד ומן היום המיוחד. **בית** באמצע הדרך, קטן מידות ורחב לב, גרם לאנשים רבים להוסיף פעימה של תורה בלבם. בית מאורות הדף היומי. היה זה כמו נר יקרות המראה את הדרך אל הציון. חשמל היה כבר לפני כן, עכשיו התקינו אור. יהודים עברו ליד המפתח, הציצו וראו אנשים יושבים ולומדים גמרא... תוך רגעים מספר היתה הפליאה להבנה והתמיהה לחינוך מאושר. ודאי! האם איננו שרים רמה: "תורתנו מגן לנו!" הנה היא התורה הקדושה, בירושלים, בצפת, בתל אביב ובמירון, כאן ובכל מקום. רבים הצטרפו ללימוד, וגם אלה שהמשיכו בדרכם הסואנת רשמו זאת בליבם ואפשר שבים מן הימים יישבו גם הם ליד ספסל בית המדרש ויקבעו עיתים לתורה.

בית מאורות הדף היומי במירון אינו אלא משל למאות שיעורי הדף היומי די בכל אתר ואתר. השיעור במירון בולט יותר מטבע הדברים, אך זוהי סגולתם של כל שיעורי הדף היומי. האין שיעור הדף היומי המתקיים בבית כנסת מצית אש, יאה גדלה אשר יאה. בליבם של כל החולפים על מפתן בית הכנסת? במחשבתם של כל העוברים והשבים ברחוב המביטים מבעד לחלון ביהודים המתכנסים ללמוד תורה; בדתם של האנשים שעמם הלומד מצוי במגע ויודעים כי שעה פלוגית קודש לה? כרי שכן הם פני הדברים.

שיעורי הדף היומי הם כנרות המנקדים את האפילה באור יקרות, מחממים, מנחים ומדרבנים יהודים לקיים את ייעודנו עלי אדמות. הזוכים להחזיק ולתמוך בשיעורי הדף היומי, הרי הם נושאים בידיהם שלטים מפוארים רמים ונישאים המכריזים באזני העם: "כאן יהודים לומדים את התורה שקיבלנו בסיני". ככל שירבו שלטים כאלה, ירבו האנשים שיקראו אותם. ואם ביום הראשון הם לא יבינו מה כתוב על השלט, ביום השני יבינו. ואם ביום השלישי הם לא יפנימו את הכתוב בו, ביום המאה, או האלף הם יבינו! את האמת בסוף כולם מבינים. **איש** איש על שלטו.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד ממנה מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה.
כתובתנו: ת.ד. 3446 בני ברק. פקס: 03-570-67-93
mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

פנינים

דף מד/א הירא ורך הלבב... מן העבירות שבידו **הירא - הגרוע מכל** היה אומר מהר"ן מברסלב: 'הירא' והנכנס לעצבות ויאוש בעקבות עבירות אלו, תחת חזרה בתשובה, הוא הגרוע מכל... כאשר היצר מפתה לחטוא, הרי הוא מתכוון בעיקר לעצבות ולדיכאון שאחר החטא...

דף מה/ב מוליכין הראש אצל הגוף דברי רבי אליעזר **לימוד מעגלה ערופה** **כדי להוריד את יעקב למצרים** לדברי רבי אליעזר ניתן להבין מה ששלח יוסף

הגמרא (מועד קטן טז/א) האומרת, שיש לנדות אדם המבזה תלמידי חכמים ואף מותר לקללו, כדי שכבוד התורה יהא קבוע בלבבות ולא יתרגלו לבזות תלמידי חכמים.

ביטול הקללה: אמנם, אדם שקיללוהו משום שביזה תלמיד חכם, ולאחר מכן נכנע ושב למוטב, אין הקללה מזיקה לו, כפי שאדם שנידוהו ושב למוטב ניתן לבטל את נידויו (חזו"א שם).

ברית כרותה לשפתיים: עניין הקללה הוא חמור ביותר, ואף כאשר אין המקלל מתכוון להזיק כלל וכלל עלולים דבריו להתקבל ולהשפיע לרעה, כפי שמספרת הגמרא (מועד קטן יח/א) על שמואל שהלך לנחם את אחיו פנחס שהיה בתקופת אבלות על קרובו שנפטר. הגמרא מספרת ששמואל שאל את אחיו מדוע הוא מגדל את ציפורניו כיון שסבר שאין צריך לנהוג כן בתקופת אבלות, ופנחס ענה לו "אם לך היה קורה כך, כלום לא היית נוהג כמוני?", ולאחר זמן קצר גם קרובו של שמואל נפטר מחמת דבריו של פנחס, אף שכלל לא התכוון לכך.

גם בדיבורו השוטף צריך האדם להקפיד שלא לומר מילים כגון, "בחי" או "בחי"ך", כפי שכותב ה"מנחת יצחק" (ח"א סי' י"ט) שאמירה מסוג זה נחשבת כקללה ואף איסור יש בכך ואין כל חילוק אם מקלל אחרים או מקלל את עצמו (שבועות לה/ב).

דף מו/ב כופין ללויה ששכר הלויה אין לה שיעור

מצוות לוויה

סוגייתנו מאריכה בחובת "מצוות לוויה", שמוטל על אדם ללוות את אורחו היוצא לדרך, ואומרת, כי שכרו של המקיים מצווה זו רב ביותר, ומאיך גיטא, מי שאינו מלווה את אורחו, עונשו חמור כדברי רבי יוחנן משום רבי מאיר: "כל שאינו מלווה ומתלווה - כאילו שופך דמים".

חוק של אברהם אבינו: הרמב"ם (הלכות אבל פרק י"ד הלכה א') מבאר, כי מצוות לוויה נתקנה על ידי חז"ל, והיא בכלל "ואהבת לרעך כמוך". הראשון שקיים מצווה זו והפכה למנהג קבוע הוא אברהם אבינו עליו השלום, כפי שכתב הרמב"ם (הלכה ב' שם): "והוא החוק שחקקו אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה, מאכיל עוברי דרכים ומשקה אותם ומלווה אותם". בדבריו הוא מוסיף ומבאר (שם הלכה ג'), שמצוות לוויה אינה מוטלת על המארח בלבד, אלא על בית הדין שבכל עיר ועיר למנות שלוחים ללוות את כל היוצא משערי העיר.

שיעור הלוויה: סוגייתנו עוסקת בשיעור הלוויה הנדרש, ומדבריה עולה כי לחובה זו שני שיעורים אשר לכל אחד מהם טעם שונה. א. על המארח ללוות את אורחו עד אלפיים אמה מחוץ לעיר. ב. על המארח ללוות את אורחו ד' אמות בלבד בתוך העיר. ההבדל בין שני השיעורים יבואר להלן.

האם יכול האורח למחול על הלוויה? גדולי האחרונים לדורותיהם עסקו רבות בשאלה, מדוע בימינו אין מקפידים על מצווה זו. וכתב הרמ"א (בפירושו "דרכי משה" טור חו"מ סימן תכ"ו), שבזמנינו האורחים מוחלים לבעל הבית שלא ילווה. אולם, מחילה זו מועילה לכך שלא יצטרך ללוותם אלפיים אמה מחוץ לעיר, אך חובה עליו ללוותם עד שער העיר או לכל הפחות ד' אמות בתוך העיר. זאת, משום, שמצוות הלוויה עד אלפיים אמה מחוץ לעיר היא לכבוד האורח, ועל כבודו יכול האורח למחול. אולם, המצווה ללוותו ד' אמות היא עניין סגולי, המגן על היוצא לדרך מפגעים ומנזקים, ועל כך אינו יכול למחול, שהרי בנפשו הדבר ("אהבת חסד" ענין הכנסת אורחים פרק שני). "ערוך השולחן" (שם) דן גם הוא בנושא זה ואומר, כי אין נהוג בימינו ללוות את האורחים, משום שאינם יוצאים לדרך לבדם, כי אם בקרון בו נמצאים אנשים נוספים.

שלא יטעו בדרכים: אלא, שכתב ה"חפץ חיים" (שם), כי על פי דברי המהרש"א בסוגייתנו המבאר שעיקרה של מצוות לוויה היא כדי להורות לאורח את דרכו שלא יטעה בה ושלא יקלע לסכנות שונות, אם כן, אם האורח אינו מכיר היטב את הדרך שהוא עומד ללכת בה, "מצווה רבה היא לילך איתו... או על כל פנים לברר לו היטב כדי שלא יכשל בדרכו".

דף מח/א יוחנן כהן גדול גזר על הדמאי

ארגון הכשרות הראשון בהיסטוריה

בסוגייתנו מבואר כי יוחנן כהן גדול, מצאצאיו של מתתיהו (גר"א "שנות אליהו" מעשר שני פ"ה משנה ט"ו) ביקש לבדוק את הנהגת העם בענייני תרומות ומעשרות, ולשם כך שיגר שליחים לכל רחבי ארץ ישראל ומהם נודע לו כי כל העם מקפידים על הפרשת תרומה גדולה מקטן ועד גדול, אך מיעוטם אינו מקפיד על הפרשת מעשרות. משראה כך, תיקן שהקונה פירות מעם הארץ חייב להפריש מהם מעשרות. פירות אלו מכונים "דמאי", כלומר: דא-זה מאי-מה, שהרי אין יודעים אם פירות אלה מעושרים אם לאו.

לאביו עגלות, וכדברי חז"ל לרמוז על עגלה ערופה. היה זה בעת שקרא יוסף ליעקב לרדת למצרים. יכול היה יעקב לטעון: ילך הגוף - יוסף - אצל הראש - יעקב! לכך רמז לו את פרשת עגלה ערופה, בה מוליכין הראש אצל הגוף... (מענינה של משנה).

דף מט/ב נערים פני זקנים ילבינו

משיח בפתח

במסכת חגיגה (יד/א) נאמר שישעיהו הנביא קילל את ישראל י"ח קללות ולא נתקרה דעתו עד שאמר "ירהבו נער בזקן".

מדוע נתקרה דעתו בקללה זו?

ביאר רבי ישראל מרוזין:

האמור כאן בעקבתא דמשיחא נערים ילבינו פני זקנים. נמצא שכאשר יאדע שירהבו נער בזקן אות הוא שמשיח צריך לבוא, ונתקרה איפא דעתו בכך...

דף מט/ב ועל מה יש לנו להשען על אביו שבשמים

במקום לתקן

גם זה מסממני הדור היתום של עקבתא דמשיחא. במקום לתקן את הטעון תיקון יפטירו במשיכת כתף "ירחם ה'..." (שיח שרפי קודש).

לעילוי נשמת

הר"ר **שבתי מיבסקי** ז"ל

ב"ר משה ז"ל נלב"ע ד' בתמוז תשנ"ט

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

מרת **ציפורה פייגא רפאלי** ע"ה

ב"ר סיני ז"ל נלב"ע ו' בתמוז תש"ן

תנצב"ה

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת האשה החשובה

מרת **מלכה קוזול** ע"ה

ב"ר משה ז"ל נלב"ע ח' בתמוז תשמ"ג

ולעילוי נשמת ר' **משה** ז"ל

ב"ר מרדכי ז"ל נלב"ע ט' בתמוז

תנצב"ה

הונצחו ע"י המשפחה שיחיו

מאורות הדף היומי

משרד ראשי:
Main Office: רח' וונגמן 1 (פינת חתם סופר 5)
Wagman street 1
P. O. B. 471 Bnei-Brak ISRAEL ת.ד. 471 בני-ברק
טל: 03-5775333
פקס: 03-7601020
E-mail: meorot@meorot.co.il אימייל

לתרומות והנצחות טל: 03-5775307
מוקד ההזמנות 151-500-700-1

נסא דברכתא

מעומקא דליבא
נשגר בזאת ברכת מזל טוב
לרגל השמחה השרויה במעונם של
הרבנים מגידי השיעורים מבית מדרשנו

הרה"ג בנימין בצרי שליט"א
ביהכ"ס תפילות אבות - באר שבע
לרגל נישואי הבת

הרה"ג יעקב אלימלך שליט"א
ישיבת הסדר - דימונה
לרגל הולדת הבן

הרה"ג מימון אלבז שליט"א
הכותל המערבי - ירושלים
לרגל הכנס בנו בעול תורה ומצוות

הרה"ג עזריאל ויסברג שליט"א
בית המועצה הדתית - בני ברק
לרגל הולדת הבן

הרה"ג יגאל וינברגר שליט"א
קרית הינוך - מבשרת ציון
לרגל נישואי הבת

הרה"ג יהודה רוזנברג שליט"א
ביהכ"ס אור הנחל - ירושלים
לרגל הולדת הבת

בברכת התורה ולומדיה
מאורות הדף היומי

ארגון הכשרות הראשון: בנוסף לכך, כדי לחזק את חומת הכשרות, שיגר יוחנן כהן גדול צוותים של תלמידי חכמים, שהלכו אל השווקים והשיחו על כך שהמוכרים יעשרו את הפירות העומדים למכירה, ועל ידי כך ניתן יהיה לקנות פירות ללא חשש טבל ודמאי (ירושלמי פרק ט' הלכה י"א).

על פי תקנתו של יוחנן כהן גדול, אין אדם יכול לסמוך על חבירו לעניין מעשרות אלא אם כן חבירו הוא תלמיד חכם. כמו כן הוא תיקן, שגם אדם שאינו תלמיד חכם, אם קיבל על עצמו לעשר את פירותיו, הן אלה העומדים לאכילה לעצמו והן העומדים למכירה, הריהו נאמן לאחר שקיבל על עצמו תקנות אלו ברבים ועמד בכללי זהירות נוספים. אנשים אלה כונו על ידי חז"ל "חברים" על שם שקיבלו על עצמם תקנות אלו (רמב"ם הלכות מעשרות פרק י' הלכה א').

כיצד סומכים על עקרת הבית? בתקופתנו אין נהוגה קבלת "חברות" כבזמן חז"ל. ואכן דנו הפוסקים כיצד יכול אדם לסמוך על רעהו או על אשתו האומרים שקנו פירות בשוק שאינם מעושרים ועישרום בעצמם, הרי יוחנן כהן גדול תיקן שניתן לסמוך רק על אדם שקיבל על עצמו "חברות" וזו אינה נהוגה בימינו?

על מדוכה זו עמדו גדולי הפוסקים שביארו (חזו"א שביעית סימן י"א ח), כי מאחר שחז"ל תקנו את המושג "חברות" כדי לגדור את פרצות הכשרות, על כן, כאשר בזמנינו אין נוהגת "חברות", ניתן לסמוך על כל אדם כשר המקפיד על קיום המצוות ובכללם על הפרשת תרומות כדת וכדין, מאחר שהוא **ראוי** לקבלת חברות. ומסיים החזו"א: "וכן המנהג שחברים מאמינים זה לזה, ומנהג ישראל תורה" (עין עוד שו"ת "מנחת שלמה" חלק א' סימן ס"ב).

אמנם, נהגו רבים וגם טובים לעשר את כל הפירות הנכנסים לביתם, כדי שלא להביא עצמם לידי מכשול ולו הקל ביותר.

לעילוי נשמת

הר"ר **פלטיאל בהגאון** ז"ל

ב"ר גרשון חנוך ז"ל נלב"ע ב' בתמוז תשס"ד

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

אבי הר"ר **יעקב פסמנטירר** ז"ל

ב"ר יוסף הלוי ז"ל נלב"ע ז' בתמוז תשכ"ט

תנצב"ה

הונצח ע"י בתוג' לאה זולברג ומשפ' שיחיו - ת"א

מאורות הדף היומי נראה אחרת

פְּתוּב וְחַתוּם

הצטרף ללימוד דף יומי
עם הלכה למעשה

מאורות ההלכה
הלכות תפילה

**הדפסה בהירה
וחדשה**

ליחידה בקניה מרוכזת
של 10 גמרות ויותר
המחיר לגמרא בודדת ₪35

32 ₪ בלבד

חדש ממאורות!

מסכת גיטין ללומדי הדף היומי
עם הלכות תפילה, ללימוד ההלכה למעשה.

הצטרפו לרבבות לומדי הדף היומי שקבעו להם הרגל יומי של לימוד גמרא עם הלכה.

לפרטים והזמנות טל. 1-700-500-151

להשיג במקדי ההפצה בלבד (לא ניתן להשיג בחנויות הספרים) **משרדי מאורות - בני ברק:** וגמון 1 פינת חתם סופר 5 ירושלים: שרי ישראל 14 **אשדוד:** בעל הנס 24 **רכסים:** הדית 7 **במוקדי המכירה בתאום מראש:** מודעין **עילית:** משפ' פולטנסקי, רח' קצות החושן 9 טל 08-9744274 **אלעד:** משפ' שטרייכר רח' בן עזריאל 28 טל. 03-9341170 **בית שמש:** משפ' משה רח' בן עזאי 20 טל 02-9921948 **ביתר:** משפ' נפחא רח' הרב צדקה 9 טל 02-5807511 **פתח תקוה:** משפ' אורלינסקי רח' אונטרמן 3 טל. 03-9341170 **נתניה:** משפ' ויינברג שד' בנימין 51 טל 09-8820971 **נרמאל:** משפ' פורטוגי רח' נטיב הללוס 17 טל. 07-73009013